

۱۵/۰۳/۲۰۲۱

فارو

په اروپاکی دمیشته افغانانو د ټولنوفدراسیون
فدراسیون سازمانهای افغانهای مقیم اروپا
Federation of Afghan Resident Organizations in Europe

گرامی باد خاطرۀ قیام های حوت مردم هرات و کابل

۱۵ مارچ ۲۰۲۱

امسال چهل دو سال از قیام پُرافتخار مردم هرات در مقابل استبداد خشونتبار رژیم کودتاه گران هفت ثوری میگذرد، قیامی که اشتراک کنندگان آن به حکومت جبار و مطلق العنانی حزب دموکراتیک خلق نه گفتند و در برابر آن ایستادند.

این خیزش که بصورت خودجوش وبدون رهبری شخص یا حزب مشخصی براه افتاد، پشتیبانی مردم شریف هرات را با خود داشت وچنان گسترده و وسیع شد که بسیار سریع قسمت زیادی از مردم هراتاز دور ترین نقاط به قیام کنندگان پیوستند و با عمل مشترک خویش نه تنها کاخ تره کی و امین در کابل، بلکه کاخ کرملین را هم ببالرزه درآورد. این قیام حکام غرق درنشه و دکای روسی را در شرایط ناگواری قرار داد، تره کی و امین، این جلاخان زمان وقتی متوجه شدند که فرقه هرات سقوط کرده و میدان هوایی شیندند هم در محاصره قیام کنندگان بود، فهمیدند که کنترل هرات از دست شان خارج شده و دیگر توان مقابله با این قیام مردمی را ندارند دست التماس به دامن اربابان روسی شان دراز کردند و با تمام قوا مردم شریف هرات را از هوا و زمین گلوله باران نمودند و بخاک و خون کشانند.

رهبران حزب شهنواز تنی را از لوای قندهار با تمامی ماشین جنگی دست داشته و قطعات کمکی به کمک گماشتگان دیگرشان یعنی نظیف الله نهضت والی وقت هرات، سید مکرم قوماندان فرقه هفده هرات و عبدالحی یتیم رئیس استخراج ذغال سنگ ومنشی کمیته حزبی هرات، فرستاد تا ان جانیان را از مرگ حتمی نجات دهند وبه سرکوب جبارانه مردم هرات بپردازند. نظامیان تحت رهبری شهنواز تنی و قوای هوایی رژیم درهماهنگی با شوروی وقت یک هفته از زمین و هوا بر مواضع قیام کنندگان در شهر و روستاها یورش بردند. سپس عملیات دستگاه جهمی اگسا تحت رهبری اسدالله سروری برای شکنجه ونابودی فزینی بدون محاکمه هزاران شهریان و روستائیان مظنون به اشتراک در قیام برای دو هفته دیگر ادامه یافت. قرار اظهارات شهود عینی، شواهد و روایات منابع معتبر در این جنایت بیش از ۲۴ هزار نفر را اعم از زن و مرد، طفل و جوان همراه با خانواده هایشان با یورش زمینی، هوایی وحملات بگیر و بگش استخباراتی بخاک و خون کشیدند.

در باره قیام خود جوش ومردمی، اما فاقد رهبری واحد وانسجام بیست و چهارم حوت ۱۳۵۷ هرات که شهر را برای سه روز آزاد ساخت، مقالات زیادی نگاشته شده، اما به درسهائی که از این قیام باید گرفته میشد کمتر پرداخته شده که بصورت مختصر به چند نکته ان در این اعلامیه اشاره میگردد.

- اگر مردم در مقابل جنایتکاران وحدت نظر و عمل داشته باشند، حاکمیتهای تحمیلی و دست نشانده را ولو تا دندان مسلح باشند، میتواند شکست بدهند. حاکمیت وابسته به اتحاد شوروی آنوقت در فرقه هرات سلاحهای مدرن را

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پتهله مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de
پاډونه: دليکني د ليکنيزي بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په ځير و لولي

دسترس داشت و با وصف موجودیت مستشاران ارتش سرخ در فرقه و میدان هوایی شدند در مقابل قیام همگانی مردم شکست خوردند.

- قیامهای خود جوشی که رهبریت متمرکز نداشته باشد ممکن است دست آورد آنی داشته باشد، وقتی پشت جبهه و ارتباط سیستماتیک با سایر نقاط کشور قبل از قیام سازمان داده نشود، میتواند حماسه بیافریند و تجربه ای یا باشد برای سایر نقاط، اما اکثراً دست آورد آن پایا نمی باشد ولو ضربه آن به دشمن مردم کاری هم باشد.
- شناخت کافی از دشمن و امکاناتش و انتخاب شیوه مبارزه مؤثره همان اندازه ضرور است که آگاهی سازمان دهندگان مقاومت از مناسبات حاکم در جامعه.
- اهمیت اطلاع رسانی به مردم برای بسیج بیشتر در صورت توطئه دشمن برای حفظ دست آوردهای بدست آمده و از آن طریق برای هماهنگی با سایر نقاط یک کشور پهناور مانند کشور ما یک ضرورت فوری خیزش مردمی است.

بر اساس اسناد کمیته مرکزی و وزارت خارجه شوروی که در کتب منتشره از جانب جنرالان روسی که در اشغال سهم داشتند افشا شده است، در جریان قیام هرات نورمحمد تره کی از همتایان روسی اش با تضرع خواستار مداخله نظامی روسها و ارسال نظامیان روس شده بود. روسها در آن زمان امتناع کردند اما بنا به گفته برخی از آگاهان داخلی در حملات هوایی بر قیام کنندگان هرات سهم گرفتند. با کشته شدن تره کی و تنها ماندن امین در میدان و انجام قیام ۱۴ اسد ۱۳۵۹ ابالا حصار از طرف خود نظامیان ارتش، روسها متوجه شدند که حتی ارتش هم به رژیم دست نشانده وفادار نیست و بخاطر حفظ رژیم تحت الحمایه خود تصمیم به اشغال گرفته این تصمیم را بتاريخ ۶ جدی ۱۳۵۹ عملی ساختند.

هنوز دوماه از اشغال نگذشته بود که کابلان دلیر، همانگونه که گلیم اشغالگران انگلیس را از شهر خود برچیده بودند، در برابر اشغالگران روس نیز دست به تظاهرات بسیار گسترده زدند. اینبار نعره الله اکبر در بامهای منازل باشندگان شهر و نواحی اطراف آن، طنین انداز فریاد اعتراض و خشم مردم علیه اشغالگران روس و دست نشانندگان اش بود. تظاهر کنندگان فریاد میزدند: روس ها از ملک ما بیرون شوید! مرگ بر روسها! مرگ بر ببرک کارمل! ما استقلال می خواهیم! خون در رگ پرچمداران نصب شده توسط روس و خود روسها خشک شده بود. زیرا قادر نبودند همه مردم شهر را بکشند یا سرکوب کنند. اراده شهریان کابل برای ادامه مبارزه قوی و قاطع بود. به روز سوم حوت مردم همچو هراتیان دلیر با چاقو و چکش از خانه هایشان برآمدند و حمله کنان بردفاتر حزبی و ماموریت های پولیس، یعنی مراکزی که از آنها بتاريخ دوم حوت بالایشان فیر شده بود، دشمن را خلع سلاح نموده و بطرف مرکز شهر پیش میرفتند که هلیکوپتر های جنگی روسی از هوا و اعضای مسلح حزب و ارتش از زمین آنها را زیر آتش گرفتند. طبعاً در این جنگ نا برابر روس ها موفق به سرکوب شدند. صد ها کشته و گرفتاری و سوق هزاران تظاهر کننده بشمول شاگردان مکاتب به زندان پل چرخ پورده از چهره گرگی بنام ببرک کارمل که در آغاز ورود به کابل پوست گوسفند پوشیده بود، برداشت. برنده اصلی این قیام مردم کابل بود. آنها پیام اعتراض شدید شان به اشغال را به وضاحت به روسها انتقال دادند. یکی از جنرالان روسی سال ها بعد از آن نوشت: «بعد از قیام سوم حوت ما خود را در افغانستان مصون احساس نمی کردیم».

فدراسیون سازمانهای افغانهای مقیم اروپا (فارو) یاد جانباختگان و قربانیان خیزش مردم هرات و قیام سوم حوت کابل را گرامی میدارد و به روان پاک همه شهدای این حماسه افرینان درود میفرستد. مردم ما جنایت هولناک حاکمان وقت را نه فراموش خواهند کرد و نه خواهند بخشید. زیرا کودتا و فرو ریختن شیرازه ثبات کشور، دعوت از بیگانه به اشغال وطن و سرکوب مردم توسط ح.د.خ. راهشگای تداوم جنایتهای ۴۲ ساله ایست که هنوز هم در کشور ما هر روزه از مردم ما قربانی میگیرند.

یاد و خاطرات جانبازان قیام های هرات و کابل گرامی باد!

فدراسیون سازمانهای افغانهای
مقیم اروپا (فارو)

د پانو شمیره: له 2تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنیت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پتهله مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په څیر و لولئ